

AB. 2-0258

Förslag
till sänkning av Simsjön
1 och för utdikning av mark tillhörande

B a n k e s t a m . f l .
i Över-Järna socken och Stockholms län
samt Hölö socken och Södermanlands län

Upprättat år 1924 av
Nils Risberg.
Statens Lantbruksingenjör.

Kostnadsfördelningslängd.

Fastighet	Re- gister nummer	Ägares namn.
1	2	3
Bankesta (Björklund)	10 2	Oscar Rundström.
" (Lilltäppan)	9 2	Alfred Karlsson.
Lövsta (Stontäppan)	23 1	K. Olsson.
Lövsta	29 1	Carl Leonard Jansson
Simsjö	3 1	F.W. Kjällström
" (Björknäs)	2 1	J. Lönnkvist.
Simsjö	4 1	Carl Leonard Jansson.
" (Eklund)	5 1	" " "
Bankesta	1 1	Överstinnan W. Ridderstad.
Simsjön		Oskiftad.
Smestad (Äppelvik)	8 2	Leonard Andersson.
Smestad	4 2	K. Gustafsson.
"	2 8 2, 2	Samfällt. ✓
Åkerby	20 1	A. Nilsson
"	3 1	Klara Jansson.
"	3 2	Johan Albert Gustafsson.
"	11 2	L. Karlsson.
"	18 1	Axel Nilsson.

Sö- kan de	Ej sö- kan de	Nuvarande värde.		Blivan- de värde		Förbätt- rings- värde.		Deltager i kostnaden					
								med pro- cent.	För torr- läggning en med.		För för- rätt- ningen med.		
		kr.	öre	kr.	öre	kr.	öre		cent.	kr.	öre	kr.	öre
4	5	6		7		8		9	10		11		
1		580	80	1112	-	531	20	3.32	482	90	54	27	
1		1250	40	3523	20	2272	80	14.19	2063	95	231	95	
1		1865	20	3513	60	1648	40	10.29	1496	69	168	20	
1		48	-	72	-	24	-	0.15	21	82	2	45	
1		1848	90	3340	60	1491	70	9.31	1354	15	152	18	
1		1185	60	2356	80	1171	20	7.31	1063	24	119	49	
1		1510	90	2587	80	1076	90	6.72	977	43	109	85	
1		301	20	533	40	232	20	1.45	210	90	23	70	
	1	17	60	28	30	10	70	0.07	10	18	1	15	
	1			6	10	6	10	0.04	5	82	0	65	
1		57	10	77	-	19	90	0.12	17	45	1	96	
1		771	-	1227	20	456	20	2.85	414	53	46	59	
	1	170	80	362	80	192	-	1.20	174	54	19	62	
	1	79	40	136	40	57	-	0.36	52	36	5	88	
1		397	70	596	10	198	-	1.24	180	36	20	27	
1		257	10	393	-	135	90	0.85	123	63	13	89	
1		295	10	443	30	148	20	0.92	133	81	15	04	
	1	398	20	695	20	297	-	1.25	260	00			

1	2	3
		Överfört.
Åkerby	16 2	A. Nilsson
"		Samfällt ✓
"		" ✓
Al	3 1	W. Hjelm
"	2 1	K. Johansson.
Ör	2 1	W. Brattlöv
Kvarntorp	2 1	C.J.Andersson.
Al (Vilsta)	4 1	C.M. Andersson.
Al	2 1	K. Johansson.
Smestad		Samfällt
Ekeby	2 3 4 1, 1, 1	" ✓
Al	2 1	K. Johansson.
"	3 1	W. Hjelm
"	3 1	"
Grönholm		Fredr. Karlsson.
Ör		W. Brattlöv
Al	2 3 1, 1	Samfällt
Simsjön		Oskiftad.
		Summa.

4	5	6	7	8	9	10	11
	1	99 20	134 80	35 60	0.22	32 -	3 60
	1	40 80	150 40	109 60	0.68	98 91	11 12
	1	35 40	162 -	126 60	0.79	114 91	12 91
1		63 -	138 -	75 -	0.47	68 36	7 68
1		197 20	444 -	246 80	1.54	223 99	25 17
	1	123 20	176 -	52 80	0.33	48 -	5 39
	1	245 60	322 40	76 80	0.48	69 82	7 85
1		21 -	70 -	49 -	0.31	45 09	5 07
1		328 50	647 -	318 50	1.99	289 45	32 53
	1	83 20	192 40	109 20	0.68	98 91	11 12
	1	48 -	212 10	164 10	1.02	148 36	16 67
1		1337 20	3657 80	2320 60	14.48	2106 13	236 70
1		905 60	2118 40	1212 80	7.56	1099 61	123 58
1		1066 90	1965 90	899 -	5.61	815 98	91 70
1		78 -	185 -	107 -	0.67	97 45	10 95
	1	7 80	24 70	16 90	0.11	16 -	1 80
1		3 -	14 90	11 90	0.07	10 18	1 15
	1		119 90	119 90	0.75	109 08	12 26
		15718 60	31740 50	16.021 90	100.00	14545 07	1634 63

Jämlikt vattenlagen 10 kap. 61 § är slutlig uppskattning utsatt att ske efter företagets fullbordan. Stortäppan den 21 oktober 1924.

Nils Risberg.
Stens Lantbruksskolan

U t l ä t a n d e.

Synemännens utlåtande rörande

sänkning av Simsjön i och för bättre

torrläggning av mark tillhörande Ban-

kesta, Lövsta och Simsjö i Över-Järna

socken och Stockholms län samt Smestad,

Åkerby, Al, Ör, Kvarntorp och Ekeby

i Hölö socken och Södermanlands län,

avgivet vid syneförrättning enligt

vattenlagen år 1924.

Läge.

Ifrågavarande sjö är belägen omkring 4.0 km.

sydost om Över-Järna kyrka. Det genom sänkningen förbättrade

området utgöres av såväl odlad som ej odlad jord och omfattar

en areal av sammanlagt 110.07 hektar.

Nederbördsområde.

Avdikningsområdet tillhör ej något namngivet

vattensystem. Det ligger mellan de enligt Kungl. Kungörelsen

den 13 april 1922 (N:o 191) med N:ris 62 och 63 betecknade

nederbördsområdena.

Förordnande.

Genom Kungl. Maj:ts Befallningshavandes i Stockholms län resolution av den 23 januari 1923 förordnades undertecknad att handlägga förenämnda förrättning. Då företaget jämväl berör fastigheter inom Södermanlands län har framställning om förordnandes utfärdande för undertecknad jämväl inlämnats till Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Södermanlands län och har sådant jämväl genom resolution av den 7 november 1923 erhållits. På grund härav och i anslutning till förrättningssökandenas samt övriga intressenters vid undersökningen och vid sammanträden i ärendet framställda yrkanden har föreliggande plan för avdikningen upprättats.

Benämning.

Synemännen anse, att företaget bör betraktas som vattenavledning och bestämma, att företaget jämlikt bestämmelserna i 10 kap. 62 § vattenlagen skall benämnas Simsjöns-sjösenkningsföretag.

Hinder mot företaget.

Mot förrättningens handläggning eller företagets utförande har icke något hinder blivit anmält och har

något sådant ej heller av synemännen kunnat utrönas.

Företagets omfattning och avloppsdikenas lägen.

Den i företaget ingående vattenskadade marken finnes på hithörande plankarta upptagen och har fullständig beskrivning häröver upprättats. Som vattenskadad har all den mark betraktats som innehar ett höjdläge lägre än 1,2 meter över nuvarande medelvattenytan vid närmaste punkt i sjö eller avloppsdike, dit vatten kan ledas, med tillägg för fall för längre bort belägen mark. För områdets avdikning föreslås ett huvudavlopp på kartan betecknat med A-B-C-D-E samt entsidogren på kartan betecknad med D-F. Bägge avloppen hava jämväl på kartan markerats med tvenne jämnloppande röda linier.

Vattenmängd, lutningsförhållanden m.m.

Simsjöns nederbördsområde har beräknats till 6.7 km^2 . Maximivattenmängden har beräknats till 150 sek1. pr. km^2 och medelvattenmängden till 15 sek1. pr. km^2 . Flodvattenmängden skulle sålunda bli 1.0 m pr. sek och medelvattenmängden 0.10 m pr. sek. För huvudavloppet A-B-C-D-E hava följande dimensioner föreslagits:

Bottenbredd 0.5 meter.

Sidolutning 1:1.5

Bottenlutning minst 0.5:1000.

Med dessa dimensioner beräknas flödvattenmängden kunna avbördas vid ett vattendjup av 1.05 meter och medelvattenmängden vid ett vattendjup av 0.40 meter.

För sidogrenen D-F är nederbördsområdet av ringa utsträckning varför några särskilda hydrografiska beräkningar för denna gren ej ansetts erforderliga.

Avloppens djup hava föreslagits med hänsyn till en i förhållande till kostnaden för företags utförande så vitt möjligt fullständig torrläggning av all i företaget ingående mark.

Än vid förrättningen upprättade profilritningen äro avloppens djup vid var och en av de längs desamma nedslagna avvägningsspälarna angivna, varjehets höjden över antaget horisontalplan av den blivande bottenlinien vid ett flertal ställen angivits. Avloppens dimensioner å olika platser av desamma framgå i övrigt av de upprättade sektionerna samt av grävnings Tabellen.

Arbetets utförande.

Företaget skall, om intressenterna vilja full-

borda detsamma, utföras i full överensstämmelse med det upprättade och nu framlagda förslaget såväl med hänsyn till plan som profilritningen och skall vara påbörjat senast inom två år efter det denna förrättning vunnit laga kraft samt vara fullbordat senast inom fem år efter samma tid. Har företaget icke bragts till slut inom nyssnämnda tid, vare frågan om företaget förfallen. Om giltigt skäl för dröjsmålet visas eller genom företagets inställande synnerligt men skulle uppstå, kan genom ansökan hos Österbygds vattendomstol före nämnda tids utgång anstånd erhållas med företagets fullbordande på högst tio år.

Då ingen delägare framställt yrkande om att på egen mark få utföra dikningen kommer företaget att utföras gemensamt. Innan upprövning av sidogrenen D-F påbörjas skall vederbörande banbefäl underrättas.

Jämlikt 7 kap. 61 § vattenlagen skall för handhavandet av med företaget förenade angelägenheter utses styrelse vilken enligt beslut skall bestå av 3 ledamöter.

Val av styrelse skall anmälas till Konungens Befallningshavande. Sker ändring i styrelsens sammansättning, skall styrelsen ofördröjligen göra anmälan till Konungens Be-

fallningshavande. Jämlikt 3 kap. 21 § vattenlagen är styrelseledamot ansvarig för sina åtgöranden.

Innan anmälan om styrelseval gjorts hos Befallningshavande må ej arbete å annans mark verkställas eller åtgärd till förfång för annan vidtagas.

Dikesjorden.

Den ur avloppen upptagna jordmassan skall såväl vid avloppens första upptagande som vid framtida rensningar uppläggas vid sidan av avloppen men får ej läggas närmare de nya avloppens kanter än 1 meter och skola jordvallarna på lämpliga ställen dock minst på var femtonde meter genomskäras för att bereda ytvattnet från angränsande mark fritt avlopp. Jordvallarna få ej läggas med brantare sidolutning å den mot avloppet vända sidan, än 1:1.

Broar.

Företagets utförande medför ombyggnad av 1 st. trumma för allmän landsväg. Då densamma funnits före den 1 januari 1880 skall den bekostas av de dikande samt då vederbörande broägare förklarar sig ej önska ombesörja dess ombyggnad skall det även utföras av de dikande.

För enskilda vägar erfordras ombyggnad av 8 st.

broar och skola även dessa såväl bekostas som ombyggas av de dikande.

För samtliga broar hava särskilda förslagsritningar upprättats.

Det arbete, som erfordras för vägarnas iordnings-

ställande efter det avlopp vunnits, skall verställas och även bekostas efter samma grunder, som gälla för avloppens första upptagande.

Fixpunkter.

Till ledning för arbetets utförande samt för kontrollering av detsamma finnas fixpunkter i form av kors inbyggna i jordfasta stenar. Deras lägen i plan samt deras höjder över antaget horisontalplan äro å såväl plan som profilritningen angivna. De skola nogt bevaras och få ej deljas av jord eller annat.

Avsättning.

Sedan arbetet blivit färdigt och om så erfordras under dess utförande, skall det avsynas eller inspekteras av i lönen tjänstgörande Statens Lantbruksingenjör, eller av an-

nan av vederbörande myndighet därtill förordnad.

Underhåll.

De här föreslagna avloppen skola vart tredje år samt så ofta det dessemellan erfordras rensas från anhopade slam och växtbildningar och skall detta arbete vara fullbordat senast den 1 oktober det år, rensning sålunda skall företagas. Kostnaderna härför skola fördelas efter samma grund som häre-
dan angives för kostnadernas fördelning för avloppens första upp-
tagande. Vid rensning skall iakttagas, att bottenlinien erhåller
det å profilritningen angivna höjdläget.

Då de nyuppförda broarnas underhåll ej blir större än förut skall det bekostas av den eller de, som hittills
haft sig denna skyldighet ålagd.

Vid snösmältning och för övrigt så ofta det
eljest erfordras, skola broar genom arbetsstyrelsens försorg
rensas från anhopade snö och ismassor samt från slam och annat.

Dämning, anläggning av vattningsplats m.m.

Dämning, anläggning av vattningsplats i avlop-
pen, eller annan åtgärd, varigenom skada uppstår eller som hind-
rar vattnets fria lopp, må på inga villkor göras eller tälas, och

skall, därest skada uppstår genom delägares påtagliga åtgöran-
de av denne omedelbart avhjälpas. Rättas ej sådant förhållande
skyndsamt, sedan den försumlige varder därom anmodad må den,
som lidit men av försummelsen, kalla två ojäviga män att hålla
besiktning och äger, sedan bristen blivit av dem vitsordad,
att på den försumliges bekostnad verkställa arbetet.

Uppmätning.

För bestämmande av arealen vattenskadad mark
samt för utrönande av varje ägofigurs höjdläge över medelvat-
tenytan i avloppen, och i sjön har den av företaget berörda
marken blivit kartlagd och nätavvägd samt begränsad medels en
kurva belägen på full torrlägningshöjd över nämnda vattens-
stånd, varvid, för mark belägen på längre avstånd från avlop-
pen tillagts erforderligt fall.

Ersättningar.

Synemännen föreskriva jämlikt intressenternas
därom gjorda uttalande att ersättning för mark, som åtgår för
avloppens utvidgning skall utgå, varför särskild jordersätt-
ningslängd upprättats. Av vilken närmare framgår de olika er-
sättningsbeloppen liksom med hur stor del varje jordägare

skall deltaga.

Beträffande ersättning för intrång genom jordupplag skall sådan utgå och skall densamma beräknas sedan arbetet utförts och utgå efter sådan grund att mark som tages i anspråk skall ersättas med en och en halv gång det värde marken beräknas få genom företagets utförande. Krav på ersättning skall skriftligen göras hos arbetsstyrelsens ordförande senast inom ett år efter sedan företaget blivit avsynat och godkänt samt innan valarne bortförts, i annat fall varder rätt till ersättning föruttagen.

För skada och intrång, som vid detta utlåtandes meddelande icke kunnat av synemännen förutse, må den, som lider skadan eller intrånget framställa anspråk på ersättning enligt bestämmelserna i 9 kap. vattenlagen, dock skall sådant anspråk för att kunna upptagas anmälas till prövning hos Österbygds vattendomstol inom fem år räknat från utgången av den för företagets fullbordande i detta utlåtande eller sedermera i anledning av sökt anstånd bestämda tiden. Är skadan eller intrånget av betydelse, gäller vad i 7 kap. 57 § andra stycket stadgas.

Jordvärdering.

Då ingen överenskommelse angående kostnadernas

fördelning lämpligen kunnat träffas, har ägogradering varit nödvändig och har densamma verkställt efter följande grunder.

Genom grävning har jordens värde med hänsyn till dess naturliga godhet och beskaffenhet och under förutsättning av omsorgsfull skötsel och fullständig torrläggning för varje ägofigur upptaxerats pr. hektar, och finnas dessa värden för fullt torrlagda ägofigurer införda i kolumn 13 av värderingslängden. För ägofigurer, vilka äro belägna lägre än 1,2 meter över en höjd belägen i jämnhöjd med blivande medelvattnenytan, vilka sålunda ej bliva fullt torrlagda, har en reducering av ovan angivna värden skett efter sådan grund, att all mark belägen över eller i jämnhöjd med 1,2 meter över nyssnämnda höjd ansetts hava torrlägningsgraden 1,0 d.v.s. de bliva fullt torrlagda, under det att mark belägen under ovan angivna höjd lägre, ansetts hava torrlägningsgraden 0,0 d.v.s. deras blivande värde efter företagets utförande är ur torrlägningspunkt lika med 0. För sådan jord, som först efter upptagande av ytterligare avlopp d.v.s. sådan jord, som är belägen på längre avstånd från avloppet, vinner nytta av den i detta företag fö-

reslagna dikningen, har reducering av blivande värdet pr. hektar verkställt.

För beräkning av nuvarande värdet har den regeln följts, att all mark belägen under nuvarande medelvattenytan ansetts i sitt nuvarande skick värdelös vilken sålunda genom fullständig torrläggning kommer att förbättras till ur torrläggningssynpunkt förstgradig mark, medan mark belägen ovan den i momentet angående "Uppmätning" omnämnda kurvan ansetts ur torrläggningssynpunkt lämna full avkastning, varför den ej genom företags utförande finner någon förbättring, detta under förutsättning att inga andra omständigheter än otillfredsställande torrläggning varit orsak till minskning i eventuellt skördresultat. Markens nuvarande värde är därför beroende dels av det blivande värdet under förutsättning av full torrläggning och dels av dess höjdläge till den förumpande vattenytan i avloppen, samt erhållits genom multiplicering av jordens värde i fullt torrlagt skick medels ett procenttal, som uträknats på grund av respektive figurers höjdläge över sagda vattenyta. De härigenom erhållna värdena äro pr. hektar införda i värderingslängdens kolumn 11.

Skillnaden mellan det blivande och nuvarande värdet eller det s.k. förbättringsvärdet finnas infört i värderingslängdens kolumn 15 och avse dessa siffror värdet pr. har. I värderingslängden hava slutligen de enligt ovan angivna regler uträknade blivande och nuvarande värdena samt förbättringsvärdena blivit för varje åsfigur med hänsyn till dess yttinnehåll beräknade och införda.

Beträffande den genom företags utförande torrlagda sjöbotten har synemännen ansett densamma likvärdig och genom sannolikhetsberäkning bestämt värdet å båtnaden genom företags utförande till 10 kr. pr. har. För närmare beräkning av båtnaden å landvinningarne vorder slutlig uppskattning utsatt att förättas efter företags fullbordan. Vad markägare med avseende på denna har att iakttaga därom förmäles i vattenlagen 10 kap. 77 och 78 §§.

I övrigt må framhållas att synemännen i möjligaste mån beaktat alla de omständigheter, som kunna inverka på jordvärderingen.

Fiske.

Beträffande fisket har fiskerintendenten i Ös-

distriktet avgivit särskilt utlåtande. Då i Simsjön ej bedrives yrkesmässig fiskeriföring och då fisket i övrigt får anses föga lönande, har några särskilda anordningar för fiskens bevarande ej ansetts erforderliga. Ej heller har någon ersättning för minskad tillgång till fisk ansetts erforderlig.

Båtnaden genom företaget.

Den vattenskadade marken, som kommer att förbättras genom företaget, omfattar en areal av sammanlagt 109.68 hektar, varav 40.62 hektar åker, 29.0% hektar äng och odlingsmark samt 40.05 hektar annan mark.

Dess blivande värde utgör 31.740.50 kronor.

" nuvarande " " 17.759.90 "

Förbättringsvärde sålunda 13.980.60

Av förbättringsvärdet kommer

på mark tillhörande sökandena och de som jämlikt vattenlagen 10 kap. 58 § förenat sig med sökandena.

Vattendomstolsavgift.

Jämlikt 11 kap. 95 § vattenlagen skall till Konungens Befallningshavande erläggas en avgift av 1 krona för tusen av värdeökningen såsom bidrag till kostnaderna för vatten-

domstolarnas organisation och verksamhet. Då i föreliggande fall värdeökningen uppgår till 13.980.60 kronor skall till Konungens Befallningshavande erläggas ett belopp av 13 kronor och skall bestyckt avskrift av denna bestämmelse tillställas Länsstyrelsen.

Kostnadernas fördelning.

Beträffande kostnadernas fördelning har särskild tabell häröver upprättats, vilken senare bilagts detta utlåtande varför här endast hänvisas till nämnda tabell. Företaget har betraktats som en samfällighet och har i tabellen angivits huruvida delägarne är sökande till företaget eller ej. All deltagningsskyldighet är grundad på värdet av den båtnad som vinnas genom dikningen. Då någon framställning att få erlägga bidrag till kostnaden för företagets utförande på visst antal är ej anförts, har någon sådan fördelning ej heller verkställts.

Synekostnaderna skola förskjutas av sökandena och skall för dessa kostnaders slutliga fördelning gälla enahanda grunder som gälla för fördelning av kostnaderna för företaget. Fördelning av syneförrättningskostnaderna finnes verkställd i ovannämnda tabell.

Talan mot förrättningen.

Den som önskar föra talan mot denna förrättning skall göra detta vid Österbygdens Vattendomstol adr. Stockholm. För talans bevarande skall sakägare inom sextio dagar från denna dag till vattenrättsdomaren inlämna sina till vattendomstolen ställda besvär i tre exemplar och skola i dessa fullständigt upptagas klagandens alla påståenden samt skälen därtill.

Utlåtandets underställning.

Då föreliggande företag avser sjösänkning skall detta utlåtande jämlikt vattenlagen 10 kap. 45 § underställas Österbygdens vattendomstols prövning.

Stortäppan den 21 oktober 1924.

Nils Risberg.

Statens Lantbruksingenjör.

Joh. Melander.

Karl Andersson.

Biträdande gode män.

Handl. den 3 okt 1930

22
9

DIARIE Nr 19775
K. LANTBRUKSTYRELSSEN
1 SEP. 1930

25 sep 5

B e v i s

över verkställd avsyning av torrlägningsföretag enligt förordnande av Kungl. Lantbruksstyrelsen 6 november 1930

Företagets namn Simsjöns sjösänkingsföretag i Över-Järna socken och Stockholms län samt Hölö socken och Södermanlands län.

Planen fastställd den 4 december 1925

Lån från Statens avdikningslånefond 10.520.- kronor

Statsbidrag från Statens avdikningsanslag 3.750.- "

Styrelsens ordförande Herr C.L. Jansson, Simsjö, Järna.

Avsyningen verkställdes av undertecknad den 18 juli 1930.

Företaget befanns därvid vara utfört i överensstämmelse med den fastställda arbetsplanen med undantag av att den i företaget ingående landsvägsbron lagts c:a 60 meter längre ned efter avloppet.

Stockholm den 30 augusti 1930

K. L. Jansson
Statens Lantbruksingenjör.

